

Povzetki referatov s posvetovanja "Sonaravno gospodarjenje in raba gozdov - obnovljivega naravnega bogastva - v novih razmerah"

Drevesničarstvo in semenarstvo v Sloveniji

Jani BELE*

Čeprav gozdna sadika nekako ne najde svojega mesta v sonaravnem gojenju gozdov, mislim, da bomo morali pogozdovanju dati tisto mesto, ki ga je imelo nekoč. Današnji gozd je namreč z vseh strani bombardiran in bo našo pomoč zelo potreboval, da bo dal tisto, kar od njega pričakujemo oziroma zahtevamo.

Gozdno semenarstvo

Naloga gozdne semenarne je oskrbovanje slovenskega gozdarstva in gozdnih drevesnic s semenom gozdnega drevja. Pri podjetju Semesadika Mengeš dobimo:

- seme za direktno setev v gozdu; potrebe po tem semenu so predvsem na pogoriščih na kraškem območju;
- seme za setev v drevesnicah; zaradi spremenjenih potreb gozdarstva po sadikah smo se morali tudi mi preorientirati v zbiranje semena listavcev, pri tem pa smo naleteli na določene probleme:

1. zaradi periodičnosti obrodov in njihovega neenakomernega prostorskega pojavljanja se je pokazalo, da imamo premalo izločenih semenskih sestojev. Rešitev vidimo v izločanju začasnih semenskih sestojev.
2. primitivno, ročno pobiranje semena (hrast, bukev). Na nekaterih področjih, predvsem dinarskem in gorskem, je tako nabiranje nemogoče. V tujini rešujejo to s postavljanjem mrež pod drevesa.
3. skladiščenje semena listavcev je zelo problematično. Obstojajo procesi, za katere nismo dovolj tehnično opremljeni.

Potrebe po semenu iglavcev (smreke) rešujemo s se-

menško banko, ki je bila osnovana še pred reorganizacijo gozdarstva in v kateri je semena (ob današnji porabi) še za 15 let.

Posebno vprašanje so semenske plantaže, ki bi jih bilo najbolj posekati.

Največji problem pri zbiranju semena so obiranci. V tujini so to gozdarji, ki imajo opravljene vse potrebne izpite in preglede, pri nas pa si pomagamo s podjetji za višinska dela. Zaradi manjše potrebe po semenu pa si pomagamo velikokrat z redno sečnjo v času polnega obroda.

Drevesničarstvo

Spremembe v gozdarski politiki in občutno zmanjšano povpraševanje po sadikah so ukiniteli skoraj vse drevesnice v okviru prejšnjih GG-jev, tako imamo sedaj le tri drevesnice, ki v pretežni meri oskrbujejo gozdarstvo s sadikami (Semesadika Mengeš, Omorika Muta, Štivan Matenja vas). In še pri teh drevesnicah je ime "gozdna drevesnica" zbledelo, kajti za preživetje se morajo ukvarjati z mnogimi drugimi stvarmi (proizvodnja okrasnih sadik). Za nemoteno delo drevesnic bomo morali izdelati dolgoročni plan potreb po sadikah gozdnih drevesnih vrst.

Velik problem pri vzgoji sadik listavcev predstavlja divjad, zato bo potrebno dodatno zaščititi drevesnične površine.

Današnje stanje gozdov oziroma njihova lesna masa je verjetno odvisna tudi od aktivnega pogozdovanja v preteklih letih. Danes pogozdujemo petkrat manj kot nekdanj. Ali bo to kaj vplivalo na gozd jutri?

Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu med Programom razvoja gozdov v Sloveniji in zahtevami Evropske Unije (EU)

Sašo Žitnik**, Janez-Tomaž Krmelj***, Hojka Kraigher****

Pomanjkljiva kontrola nad izvorom gozdnega reprodukcijskega materiala, priprava strokovnih osnov za novi

* J. B., dipl. inž. gozd., Semesadika Mengeš, SLO

** S. Ž., dipl. inž. gozd., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana, SLO

*** J. T. K., dipl. inž. gozd., Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, Dunajska 56-58, Ljubljana, SLO

**** Doc. dr. H. K., dipl. inž. gozd., dipl. biol., Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana, SLO

Zakon o semenu in sadikah kmetijskih rastlin, ki ni primeren za gozdarsko seme in sadike in katerega sprejem bi pomenil brezzakonje na področju gozdnega reprodukcijskega materiala ter usklajevanje zakonodaje z zahtevami EU so pospešili potek priprav strokovnih osnov za Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu. Komisija za pripravo strokovnih osnov za zakon o semenu in sadikah gozdnega drevja ter podzakonskih predpisov in za pripravo